

Mediji in informacije

Splošno sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 25/22
Luxembourg, 9. februar 2022

Sodba v zadevi T-791/19
Sped-Pro/Komisija

Splošno sodišče je za ničen razglasilo sklep Komisije, s katerim je bila zavrnjena pritožba zaradi domnevne zlorabe prevladujočega položaja na trgu storitev železniškega tovornega prometa na Poljskem zoper PKP Cargo, ki je družba pod nadzorom poljske države

To sodišče je prvič preučilo vpliv sistemskih ali splošnih pomanjkljivosti pravne države v državi članici na določitev organa, pristojnega za konkurenco, ki je najprimernejši za preučitev pritožbe

Družba poljskega prava Sped-Pro S.A. (v nadaljevanju: tožeča stranka) je v okviru opravljanja dejavnosti odpreme uporabila storitve železniškega tovornega prometa, ki jih zagotavlja PKP Cargo S.A, družba pod nadzorom poljske države.

Tožeča stranka je 4. novembra 2016 pri Evropski komisiji zoper družbo PKP Cargo vložila pritožbo. V tej pritožbi je trdila, da je PKP Cargo zlorabila svoj prevladujoči položaj na trgu storitev železniškega tovornega prometa na Poljskem, ker je domnevno zavrnila sklenitev pogodbe o večletnem sodelovanju z njo pod tržnimi pogoji.

Komisija je 12. avgusta 2019 s Sklepom C(2019) 6099 final¹ (v nadaljevanju: izpodbijani sklep) pritožbo zavrnila, v bistvu zato, ker naj bi bil poljski organ, pristojen za konkurenco, primernejši za njeno preučitev.

V teh okoliščinah je tožeča stranka pri Splošnem sodišču vložila tožbo za razglasitev ničnosti izpodbijanega sklepa. V utemeljitev tožbe je navedla tri tožbene razloge, ki so se nanašali na kršitev njene pravice do obravnavanja njene zadeve v razumnem roku in na pomanjkljivo obrazložitev izpodbijanega sklepa, na kršitev načela pravne države na Poljskem in na očitne napake pri presoji interesa Unije za nadaljnjo preučitev pritožbe.

Splošno sodišče je s sodbo z dne 9. februarja 2022 tožbi ugodilo in izpodbijani sklep v celoti razglasilo za ničen. Ob tej priložnosti je prvič preučilo vpliv sistemskih ali splošnih pomanjkljivosti pravne države v državi članici na določitev organa, pristojnega za konkurenco, ki je najprimernejši za preučitev pritožbe. Prav tako je podalo pomembna pojasnila glede okoliščin, v katerih lahko kršitev razumnega roka povzroči razglasitev ničnosti sklepa o zavrnitvi pritožbe na področju konkurence.

Presoja Splošnega sodišča

Splošno sodišče je na prvem mestu v zvezi z načelom razumnega roka na eni strani opozorilo, da upoštevanje razumnega roka pri vodenju upravnih postopkov na področju konkurenčne politike pomeni temeljno načelo prava Unije. Načelo razumnega roka v upravnem postopku je potrjeno tudi v členu 41(1) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah. Splošno sodišče je tako poudarilo, da ima Komisija obveznost, da o pritožbi na področju konkurence odloči v razumnem roku. Vendar je Splošno sodišče na drugi strani pojasnilo, da lahko kršitev načela razumnega roka povzroči razglasitev ničnosti sklepa o zavrnitvi pritožbe le, če tožeča stranka dokaže, da je prekoračitev razumnega roka vplivala na možnost obrambe njenega stališča v tem postopku, kar naj bi veljalo

¹ Sklep Komisije C(2019) 6099 final z dne 12. avgusta 2019 (Zadeva AT.40459 – Odprema železniškega tovornega prometa na Poljskem – PKP Cargo).

zlasti, če bi ji navedena prekoračitev preprečila, da bi zbrala ali pred Komisijo uveljavljala dejanske oziroma pravne elemente v zvezi z očitanimi protikonkurenčnimi ravnanji ali z interesom Unije za obravnavo zadeve.

Ob upoštevanju teh načel je Splošno sodišče štelo, da se v obravnavani zadevi ni treba izreči o tem, ali je Komisija spoštovala načelo razumnega roka, ker tožeča stranka ni predložila nobenega dokaza, da je zatrjevana prekoračitev tega roka vplivala na možnost obrambe njenega stališča v tem postopku. Splošno sodišče je zato presodilo, da očitek, ki se nanaša na kršitev načela razumnega roka, ni utemeljen.

Splošno sodišče je na drugem mestu, v zvezi s presojo interesa Unije za nadaljnjo obravnavo pritožbe, poudarilo, da Komisija v obravnavani zadevi s tem, da je menila, da so se prijavljene prakse nanašale predvsem na trg storitev železniškega tovornega prometa na Poljskem, da je poljski organ, pristojen za konkurenco, podrobno poznal ta sektor in da je bil ta organ na podlagi teh dejavnikov primernejši za obravnavo pritožbe, ni storila nobene očitne napake pri presoji. Poleg tega je Splošno sodišče pojasnilo, da je tožeča stranka napačno trdila, da bi morala Komisija pri presoji interesa Unije za obravnavo zadeve upoštevati tudi druga merila. Zato je bil tožbeni razlog, ki se je nanašal na očitne napake pri presoji interesa Unije za nadaljnjo preučitev pritožbe, prav tako zavrnjen kot neutemeljen.

Splošno sodišče je na tretjem mestu, v zvezi z vprašanjem spoštovanja načela pravne države na Poljskem, preučilo trditev tožeče stranke, da je bila Komisija ob upoštevanju sistemskih ali splošnih pomanjkljivosti pravne države na Poljskem ter zlasti neobstoja neodvisnosti poljskega organa, pristojnega za konkurenco, in nacionalnih sodišč, pristojnih na tem področju, primernejša za preučitev pritožbe.

Komisija je v izpodbijanem sklepu preverila, ali take pomanjkljivosti preprečujejo, da zavrne pritožbo, ker je poljski organ, pristojen za konkurenco, primernejši za njeno preučitev. V ta namen je po analogiji uporabila analizo v dveh fazah, ki se v skladu s sodbo Minister for Justice and Equality (Pomanjkljivosti pravosodnega sistema)² zahteva v okviru izvršitve evropskih nalogov za prijetje, da bi se zaščitila temeljna pravica do poštenega sojenja, in v okviru katere se najprej ugotavlja obstoj resnične nevarnosti kršitve te pravice, ki je povezana s pomanjkanjem neodvisnosti sodišč v zadevni državi članici zaradi sistemskih ali splošnih pomanjkljivosti v tej državi, in nato resničnost dejanske nevarnosti, ki ji je izpostavljena zadevna oseba, glede na konkretne okoliščine obravnavane zadeve.

V zvezi s tem je Splošno sodišče, prvič, poudarilo, da je spoštovanje zahtev pravne države upošteven dejavnik, ki ga mora Komisija upoštevati pri določitvi organa, pristojnega za konkurenco, ki je najprimernejši za preučitev pritožbe, in da je Komisija zato upravičeno po analogiji uporabila zadevno analizo. Čeprav namreč obstajajo razlike med okoliščinami, na podlagi katerih je bila izdana zgoraj navedena sodba, in okoliščinami, na katerih temelji ta zadeva, je z več načelnimi ugotovitvami utemeljena analogna uporaba spoznanj, ki izhajajo iz navedene sodbe, za določitev organa, pristojnega za konkurenco, ki je najprimernejši za preučitev pritožbe v zvezi s kršitvijo členov 101 in 102 PDEU. Splošno sodišče je v zvezi s tem najprej poudarilo, da enako kot območje svobode, varnosti in pravice sodelovanje pri uporabi členov 101 in 102 PDEU med Komisijo, organi držav članic, pristojnimi za konkurenco, in nacionalnimi sodišči temelji na načelih medsebojnega priznavanja, medsebojnega zaupanja in lojalnega sodelovanja. Dalje, Splošno sodišče je ugotovilo, da mora v skladu s sodno prakso Komisija, preden pritožbo zavrne zaradi neobstoja interesa Unije, zagotoviti, da lahko nacionalni organi zadovoljivo zaščitijo pravice pritožnika. Nazadnje, Splošno sodišče je poudarilo, da je temeljna pravica do poštenega sojenja pred neodvisnim sodiščem, zagotovljena s členom 47, drugi odstavek, Listine, prav tako kot v zgoraj navedeni sodbi, posebej pomembna za učinkovito uporabo členov 101 in 102 PDEU, saj morajo nacionalna sodišča na eni strani nadzirati zakonitost odločb nacionalnih organov, pristojnih za konkurenco, in na drugi strani neposredno uporabljati člena 101 in 102 PDEU.

² Sodba z dne 25. julija 2018, Minister for Justice and Equality (Pomanjkljivosti pravosodnega sistema) (C-216/18 PPU, glej tudi sporočilo za medije št. [113/18](#)).

Drugič, Splošno sodišče je poudarilo, da preučitev v okviru druge faze zgoraj navedene analize, ki jo je opravila Komisija, ni bila v skladu s pravom Unije. V obravnavanem primeru je tožeča stranka med upravnim postopkom navedla vrsto konkretnih indicev, s katerimi kot celoto naj bi bilo po njenem mnenju mogoče dokazati, da obstajajo resni in utemeljeni razlogi za prepričanje, da bi obstajala resnična nevarnost kršitve njenih pravic, če bi njeno zadevo morali preučiti nacionalni organi. Ti indici so se nanašali zlasti na nadzor, ki ga je država izvajala nad družbo PKP Cargo, na odvisnost predsednika poljskega organa, pristojnega za konkurenco, od izvršilne veje oblasti, na to, da naj bi bila matična družba družbe PKP Cargo ena od članov združenja, katerega cilj naj bi bil braniti in promovirati reformo pravosodnega sistema na Poljskem, na prizanesljivo politiko poljskega organa, pristojnega za konkurenco, do družbe PKP Cargo, na pritožbe, ki jih je generalni državni tožilec vložil zoper odločbe tega organa, ki so se nanašale na družbo PKP Cargo, in na to, da nacionalna sodišča, pristojna na področju konkurenčnega prava, zaradi lastne nezadostne neodvisnosti ne morejo omiliti pomanjkljivosti poljskega organa, pristojnega za konkurenco. Komisija pa v izpodbijanem sklepu ni preučila teh indicev in je v bistvu zgolj trdila, da niso utemeljeni. Ker je Splošno sodišče ugotovilo, da Komisija ni konkretno in natančno preučila različnih indicev, ki jih je tožeča stranka navedla v upravnem postopku, je presodilo, da Komisija ni izpolnila obveznosti, ki izhajajo iz zgoraj navedene sodbe, in obveznosti obrazložitve.

OBVESTILO: Zoper odločbo Splošnega sodišča je mogoče v dveh mesecih in desetih dneh od njene vročitve pri Sodišču vložiti pritožbo, omejeno na pravna vprašanja.

OBVESTILO: Namen ničnostne tožbe je razveljavitev ali razglasitev ničnosti aktov institucij Unije, ki so v nasprotju s pravom Unije. Države članice, evropske institucije in posamezniki lahko pod nekaterimi pogoji pri Sodišču ali Splošnem sodišču vložijo ničnostno tožbo. Če je ta utemeljena, se akt razveljavi ali razglasi za ničen. Zadevna institucija mora zapolniti morebitno pravno praznino, ki nastane z razveljavitvijo ali razglasitvijo ničnosti akta.

Neuradni dokument za medije, ki Splošnega sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793